

Region Östergötland
registrator@regionostergotland.se
RUN 2019-169

Yttrande över Kulturplan för Östergötland 2020-2023

Linköpings kommun ställer sig bakom remissutgåvan av Region Östergötlands kulturplan med reservation för de synpunkter som redovisas nedan.

Synpunkter

- Den korta beredningstiden har medfört att kommunen inte har haft möjlighet att genomföra tillräckligt beredningsarbete för ett mer genomarbetat yttrande till regionen. Det finns även behov att förbättra beredningsprocessen inför framtagandet av remissutgåvan.
- Linköpings kommun saknar en tydlig inledning i Kulturplanen, vilken beskrivs som ett gemensamt inspirationsdokument. Här skulle det med fördel kunna ges en bredare bild av de samhällsförändringar som sker och hur dessa kan komma att påverka förutsättningarna för det regionala uppdraget, samt vilka eventuella begränsningar och möjligheter det kan innebära.
- Linköpings kommun bedömer att kulturplanen är bred och till största del är kartläggande snarare än framåtsyftande. Kommunen är väl insatt i att kulturplanen är ett underlag som ska presenteras för den nationella kulturpolitiska nivån och att den ligger till grund för det statliga anslag som regionen erhåller enligt samverkansmodellen. Linköpings kommun saknar dock en tydligare fokusering på det framåtsyftande arbetet i relation till att kulturplanen har ansatsen att leverera inspiration, kunskap och framåtblick.
- Linköpings kommun anser att kulturplanen har ett pedagogiskt upplägg, men att det är svårt att urskilja en tydlig stringens i relation till de mål som kulturplanen förhåller sig till och vilka framkommer i det Regionala utvecklingsprogrammet (RUP), Agenda 2030, samt de nationella och regionala kulturpolitiska målen.
- Linköpings kommun ser det som positivt att det i kulturplanen beskrivs hur viktig kulturen är för att stärka regionen ur perspektiven *Leva och bo*, *Besöksnäring* och *Attraktivitet*. Detta är inte minst av stor betydelse

för näringslivet och kompetensförsörjningen. Dock finns ingen tydlig skrivning kring hur Region Östergötlands kulturplan konkret ska bidra till att främja en ökad samverkan mellan näringslivet och kulturskapare. Detta, som kommunen tolkar kulturplanen, ska konkretiseras i det kommande arbetet med Regional Utvecklingsstrategi för Östergötland. Kommunen ser gärna en tydligare formulerad viljeinriktning kring vilka skärningspunkter mellan kulturplanen och utvecklingsstrategin som är viktiga att prioritera, så att reell förflyttning kan ske inom ovan beskrivna områden under planperioden.

- Linköpings kommuns ställer sig mycket positiv till att regionen i stycke 2.2.1 på ett lättförståeligt sätt förklarar principen om armlängds avstånd samt principen om konstens egenvärde. Förtydligandet om att dessa principer även utgör grunden för den regionala kulturpolitiken anser Linköpings kommun vara bra, men med fördel skulle kunna vara del av det inledande kapitlet då den genomsyrar hela kulturplanen.
- I stycke 3.1 lyfter kulturplanen fram att de fria kulturskaparna har önskemål om närmare samarbeten med konst- och kulturinstitutionerna. Här belyser regionen ett behov av resurscentra och nätverk och efterfrågar ett bättre utbyte mellan stora och små kommuner. Linköpings kommun ställer sig mycket positiv till, och ingår gärna i, ett sådant forum för erfarenhetsutbyte.
- I stycke 3.1.3 framgår att ”Den regionala nivån ska bidra till att inspirera till en medveten konst- och konstnärspolitik i länets kommuner”. Mot bakgrund av detta vill Linköpings kommun framhålla att dialog är en grundförutsättning för att detta ska realiseras och att dialogen mellan regionen och kommunen behöver levandegöras.
- Linköpings kommun har noterat att kulturplanen lyfter fram exempel på aktörer, i vissa stycken många (stycke 4.5 Bild och form) och i andra stycken endast ett eller ett par (stycke 4.1.1 Teater). Kommunen anser att det föreligger viss risk för att detta kan uppfattas exkluderande, även om föresatsen är god.
- Linköpings kommun ställer sig positiv till att målgrupperna äldre samt barn och unga nämns tydligt i kulturplanen. Det finns dock fler målgrupper inom kommunen varför det vore önskvärt att fler av dessa nämns och tydliggörs ytterligare. Exempelvis personer med olika typer av funktionsnedsättning och personer i behov av sociala stödinsatser. Under punkt 4.1.2.1 nämns boende inom äldreomsorg. Inom Linköpings kommun finns boende för fler grupper, bland annat för de två ovan nämnda målgrupperna.
- I stycke 5.2 som rör Kultur och hälsa står att läsa att rekommendationer för olika områden som främjar jämlika livsvillkor och hälsa tagits fram inom ramen för det regionala folkhälsoarbetet. Fritid, kultur och

föreningsliv är ett sådant område. Linköpings kommun vill poängtera att inom sitt främjande uppdrag och med sin närhet till befolkningens vardagsliv, utgör en betydelsefull och relevant aktör för samverkan med Region Östergötland. Kommunens ansvar för kultur och fritid bidrar till förutsättningar att skapa en aktiv och meningsfull fritid, få del av ett socialt sammanhang, kulturellt kapital och känsla av sammanhang, vilket har stor betydelse för en god hälsa i befolkningen och en positiv samhällsutveckling.

- Linköpings kommun ställer sig bakom regionens ambition att främja möjligheter till utbildning och kompetensutveckling för professionella kulturskapare samt stimulera samverkan mellan kulturinstitutioner och kulturskapare som finns utanför institutionerna. Här ser Linköpings kommun ett behov av insatser för att förstärka kulturaktörers kompetens inom områden som rör villkor för, och möjligheter till, företagande inom den kreativa sektorn. Även om det omnämns i flera stycken lyfts dock inte detta tydligt när det kommer till regionens ambitioner. Här är det önskvärt med en skrivning om möjlighet till regionalt stöd åt näringsfrämjare och stödsystem att rikta insatser mot den kulturella sektorn som understödjer för kulturskapare att försörja sig som egenföretagare. Utan en tydlig intention i kulturplanen riskerar kulturområdet att trängas undan av andra områden i det kommande arbetet med Regional Utvecklingsstrategi för Östergötland.
- Linköpings kommun ser det, kopplat till tidigare beskrivna utmaningar kring försörjning genom kulturella yrkesval, som önskvärt att kulturplanen beskriver nyttan av insatser för att stärka ett entreprenöriellt tänkande gällande estetiska och kulturinriktade gymnasieutbildningar. Kommunens erfarenhet är att initiativ som UF - Ung Företagsamhet har svårare att få estetiska inriktningar att erbjuda eleverna entreprenöriella utbildningsmoment. Entreprenörskap inom dessa utbildningar kan innebära att fler individer, med sikte på en karriär inom de kulturella sektorerna, bättre förstår innebörden av företagande.
- Linköpings kommun ställer sig positiv till att kulturplanen förmedlar medvetenhet om digitaliseringens inverkan på kulturområdet och att nya former av kulturyttringar, som inte alltid lyfts i traditionella kultursammanhang, nu har fått genomslag. Kommunen saknar emellertid konkreta ambitioner kring hur dessa ska identifieras och lyftas fram med samma lyskraft och möjligheter som de traditionella kulturformerna.
- De regionala kulturinstitutionerna omnämns i kulturplanen som regionala resurser och de ambitioner som anges för dessa är av främjande karaktär, men fastställer inte på ett stringent sätt institutionernas roll som resurs inom det regionala kulturfältet. Var går

gränsen mellan Region Östergötland och institutionerna? Vad förväntas institutionerna själva att göra på uppdrag av sina huvudmän?

- Linköpings kommun har utifrån kulturplanen inga synpunkter på det övergripande stycke som rör bibliotek. I de fall synpunkter förekommer delges dessa i remissvar till Regional biblioteksplan för Östergötland 2020-2023.

För Linköpings kommun

Niklas Borg (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Kopia till: kultur-och fritidsnämnden